

Informilo de Majo-Junio 2020

Informilo de la oficejo de Universala Esperanto-Asocio por rilatoj kun Unuiĝintaj Nacioj

Numero 46, majo-junio 2020

UEA kunlaboras pri UN-enketo rilate minoritatojn kaj lingvajn rajtojn

Laŭ iniciato de Stefano Keller, ĉefrepresentanto de UEA ĉe UN en Ĝenevo, stariĝis laborgrupo el teamanoj de UEA ĝin reprezentantaj en la tri UN-oficejoj, inkluzive do ankaŭ tiujn en Vieno kaj Novjorko. Kunlaboras ankaŭ Renato Corsetti, intense kaj vaste agante pri la projekto. Temas pri subteno al la laboro de la Speciala Raportisto de UN pri minoritatoj, D-ro Fernand de Varennes, ĉefe koncerne lingvajn rajtojn.

D-ro de Varennes petas kontribuojn al sia raporto prezentota en la venonta Ĝenerala Asembleo de UN. Li deziras scii pri la difino kaj traktado en via lando de la 4 kategorioj de malplimulto: naciaj aŭ etnaj, religiaj kaj lingvaj. Li atendas reagojn, raportojn de ŝtatoj, agentejoj de UN, regionaj kaj internaciaj organizaĵoj, landaj institucioj pri homaj rajtoj, profesoroj kaj esplor-instancoj, neregistaraj organizaĵoj (kiel UEA), kaj de individuoj, ekzemple de membroj de lingva minoritata grupo, kiuj deziras raporti al UN pri sia situacio rilate al ĉi tiu temo.

La raportoj povas inkluzivi prezentadon de iu situacio, rekomendojn kaj studojn pri apartaj problemoj. Oni povas raporti pri la maniero, kiel estas komprenataj la kvar kategorioj de minoritatoj en via lando kaj kiel oni traktas ilin. Kiujn rajtojn ties membroj havas aŭ kiujn rajtojn ili ne havas, sed devus havi. Ĉu ekzistas tiurilataj leĝoj kaj kiel oni aplikas ilin.

UEA petas siajn Landajn Asociojn, fakajn organizaĵojn, lokajn grupojn kaj individuajn membrojn kunlabori en tiu agado: vaste diskonigi la alvokon de la UN-raportisto pri la eblo kaj temo de plendoj, per la retpaĝo, kie, aldone al la Esperanto-versio, linguistic-rights.org/un/ nun ekzistas versioj angla: linguistic-rights.org/un/#call; franca: linguistic-rights.org/un/#appel; kaj hispana: linguistic-rights.org/un/#convocatoria de la alvoko (aliaj lingvo-versioj, eble kun via helpo, sekvos).

Traduko de la esenco (aŭ de la tuto) de la alvoko en aliajn lingvojn estas tre bonvena kaj estus publikigita sur tiu paĝo. La informoj, plendoj al la Speciala raportisto estas sendeblaj al la adreso de la Raportisto de UN: minorityissues@ohchr.org, en la lingvoj angla, franca aŭ hispana. Laŭbezone reprezentantoj de UEA ĉe UN klopodos helpi en lingva kontrolo aŭ trovi tradukanton de la sendenda raporto.

Por pli da detaloj, kunlaborproponoj pri traduko, raportoj kaj informoj pri diskonigo de la alvoko kontaktu nin per retmesaĝo sendenda al kontakto@linguistic-rights.org.

La limdato por sendi plendojn al la Speciala Raportisto de UN estas la **31-a de majo 2020**.

Mesaĝo de Universala Esperanto-Asocio okaze de la Internacia Tago de Multflankismo, 24 aprilo 2020

La Internacia Tago de Multflankismo, 24 aprilo 2020, estis okazo por deklaro de Universala Esperanto-Asocio pri la graveco de multflanka aliro al mondaj problemoj, kun jena teksto:

Ofte ni pensas pri Unuiĝintaj Nacioj kvazaŭ temas simple pri sendependa internacia organizo plene kapabla alfronti la problemojn de la mondo. Ĉirkaŭ Unuiĝintaj Nacioj, kvazaŭ sub ĝia tegmento, troviĝas aro da specialigitaj instancoj kiuj okupiĝas pri demandoj tiel diversaj kiel mastrumado de la monda ekonomio, fikso de internaciaj normoj por la monda ŝiparo, kontrolado de progreso en edukado, plibonigo de agrikulturaj produktado kaj distribuado, atento al la bonfarto de la infanoj de la mondo, kaj konservo de la paco en maltrankvilaj mondaj regionoj.

Kaj nuntempe ni ĉiuj forte bezonas la laboron de la Monda Organizo pri Sano dum ĝi kontrolas COVID-19, kunordigas la lukton kontraŭ ĝi, kaj unuigas sciencistojn tra la mondo por serĉi ĝian preventon kaj kuracon.

Sed neniu tiu agado estas plene internacia; neniu ekzistus sen la libera kunlaborado de la diversaj landoj de la mondo. Unuiĝintaj Nacioj, inkluzive de la multaj organizoj kiuj formas parton de la UN-familio, dependas de la aktiva subteno, kunlaboro kaj financado de la unuopaj ŝtatoj.

Tamen, ne malofte oni renkontas homojn kiuj kredas, ke la mondo estus pli bona se Unuiĝintaj Nacioj ne ekzistus, ke ĝi nur paroladas, ke ĝi nur limigas la suverenecon de la individuaj ŝtatoj. Ili kredas, ke ĉiu ŝtato prefere estu libera agi precize kiel ĝi volas.

Tio eble funkcius por kelkaj demandoj, sed ne por multaj. Klimatŝanĝiĝo, pandemioj, naturaj katastrofoj, internacia financo – ĉiuj tiuj demandoj ne konas landlimojn, postulas internacian kunordigon. Granda parto de tiu kunordigo okazas pere de Unuiĝintaj Nacioj.

Kvankam neniu organizo estas perfekta, foje la membraj ŝtatoj kulpigas Unuiĝintajn Naciojn pri la propraj mankoj, aŭ punas Unuiĝintajn Naciojn per fortranĉo de mono kiu helpas ĉiujn membrojn de UN. Foje, estas pli facile kulpigi Unuiĝintajn Naciojn ol kunlabori kun aliaj UN-membroj por alfronti mondajn problemojn.

Oni ne povas solvi ĉiujn problemojn per duflankaj diskutoj inter ŝtatoj. Fakte, ju pli multe la mondo integriĝas, des pli multflankaj fariĝas ĝiaj problemoj. Ni bezonas multflankismon kaj kunlaborajn partnerecojn por fronti mondajn demandojn. Ĝustatempe António Guterres, Ĝenerala Sekretario de UN, alvokis, ke ni "antaŭenigu kaj subtenu reformitan, revivigitan kaj plifortigitan multflankan sistemon." Tra la tuta mondo nun vidiĝas danĝera retiriĝo el multflankismo, falo de fido je internacia ordo kaj kresko de naciismo kaj konkurado.

En la nuna danĝera mondo, fronte al pandemio, al vasta dislokiĝo de homoj, al milita konflikto, al senpluvecoj kaj inundoj, ni bezonas multflankismon tian, kian ĝin praktikas Unuiĝintaj Nacioj, pli ol iam ajn antaŭe. Ni bezonas vortojn prefere al perfortoj, humanan kunlaboron prefere al konkurenco, malavaron prefere al amasigado de varoj, interkomprenon prefere al malamo.

Kaj ni bezonas pli bonan aliron al lingva diverseco, fortigon de multlingvismo en la sino de UN, klaran komprenon de lingvaj rajtoj ene de la

ŝtatoj, kaj neŭtralan internacian lingvon por egaligi la lingvajn rilatojn inter la ŝtatoj.

Unuiĝintaj Nacioj estas unu el niaj plej fortaj remparoj kontraŭ kaoso kaj konfliktoj. Ni pli multe utiligu ĝin, ne malpli.

Oficejo por rilatoj kun UN, Universala Esperanto Asocio, 777 United Nations Plaza, New York, NY 10017. [1] 212-687-7041.
www.esperantoporun.org.

Office of the Universal Esperanto Association at the United Nations
777 United Nations Plaza, New York, NY 10017.
212-687-7041